

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SAPTĂMANAL

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe

se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor

un șir petit 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

I. P. S. Nicodem

noul mitropolit al Moldovei

Congresul național-bisericesc a ales în 23 Ian. c., cu mare majoritate de voturi, ca mitropolit în scaunul vacant al mitropoliei Moldovei pe I. P. S. Sa Nicodem Muntean. Congresul național-bisericesc a făcut cea mai potrivită alegere. I. P. S. Sa mitropolitul Nicodem prin însușirile multiple cu cari L-a înzestrat Dumnezeu, este bărbatul care poate răspunde din plin multelor cerințe ce sunt legate de acest glorios și important scaun mitropolitan.

Ca mare cărturar Înalt Prea Sf. Sa s'a situat în fruntea mișcării teologice românești prin cele vre-o 40 de opere câte a scos la lumină, printr'o muncă de uriașă răbdare și neprecupețite eforturi. Să amintim dintre ele cele 10 volume de „Semințe evanghelice pentru ogorul Domnului” atât de folositoare activității omiletice a preotului și atât de ziditoare de suflet prin spiritul lor în care se îmbină cunoștințele cu o irezistibilă vrajă duhovnicească, o calitate generală a scrierilor religioase rusești din cari Înalt Prea Sfinția Sa a primit binefacătoare inspirații, făcându-și studiile în pravoslavnică Rusie. Înalt Prea Sf. Sa este și măestrul tălmaciu al Testamentului Nou și a avut rolul principal în traducerea Bihliei ce se tipărește acum de Sfântul Sinod. Și știut este că nu oricui i se încredințează delicata însărcinare a traducerii Bibliei.

Prin erudiția și cultura profund duhovnicească, I. Prea Sfinția Sa va putea răspunde cerințelor vremii, atât de pretențioase, și va ști să aducă un cuvânt hotărât în clarificarea permanentă a atâtor chestiuni în cari fiecare reprezintă o părere deosebită.

Înalt Prea Sfinția Sa este și un dibaciu gospodar. S'a impus ca atare cât timp a condus eparhia Hușilor, pe care a lăsat-o într'o stare materială înfloritoare, și arhiepiscopia Chișinăului, imediat după război, reorganizând-o și adaptând-o noilor referințe de viață, atât de deosebite de cele vechi. Să amintim aci și stăruința perseverentă și istețimea cu care a purtat acel mare proces — socotit de toți, cu anticipație, pierdut — prin care a câștigat în anul trecut pentru mănăstirea Neamțu cele 18.000 hectare de pădure pe cari statul român i le cedase în 1859, dar ulterior nu i le mai recunoștea.

Mănăstirea Neamțu rămâne bogată în urma stăruinței Înalt Prea Sfinției Sale.

Monah din tinerețe, Înalt Prea Sfinția Sa aduce un caracter sobru, o energie neînfrântă, o abnegație sfântă în slujba Bisericii din Moldova.

Felicitând arhiepiscopia Moldovei, urăm și noi, împreună cu norocoșii păstoriți de viitor ai Înalt Prea Sfinției Sale:

Intru mulți ani, Înalt Prea Sfințite Părinte!

În ziua simbolică de Joi, 24 Ianuar, când românimea de pretutindeni și-a serbat marea unirii sale naționale, orașe și sate din întreg întinsul țării au reluat înfățișarea zilelor mari istorice, cu manifestări înălțătoare ale conștiinței naționale.

În sfintele noastre biserici s'au săvârșit servicii divine, după care credincioșii au participat la diferitele festivaluri împreunate cu producții artistice, coruri și conferențe, în cinstea zilei.

În catedrala noastră mitropolitană din Sibiu s'a celebrat la ora 11 a. m. doxologia de preoțimea catedralei, în prezența reprezentanților autorităților civile și militare, a profesorilor și tinerimii școlare dela institutele de învățământ din localitate.

Cuvântul de învățătură

al I. P. Sfințitului nostru Mitropolit, trimis Păr. Iosif Trifa

Cetitorii noștri știu că Păr. Iosif Trifa și-a înaintat, în 31 Decembrie 1934, demisia din postul de preot ce l-a avut în arhiepiscopia noastră, *pe motiv de boală*. Demisia aceasta fiind primită de Prea Veneratul Consiliu arhiepiscopesc în ziua de 2 Ianuarie cor., Păr. Trifa a fost dispensat de orice activitate în legătură cu «Oastea Domnului» și cu publicațiile ei, cerându-i-se și cuvenitul raport despre activitatea desfășurată în cadrul acestei mișcări. S'a adevărit însă îndată că Păr. Trifa urmărea prin demisia C. Sale numai o eliberare de sub autoritatea bisericească ca să poată fi proprietarul exclusiv al «Tipografiei Oastea Domnului» și a mișcării cunoscută sub acest nume. Căci la 5 Ianuarie Părintele Iosif Trifa a răspuns actului prin care i se anunța primirea demisiei și i se cerea să raporteze asupra activității și gestiunii P. C. Sale din cadrul mișcării, că nimeni nu-l poate opri să activeze și mai departe în sânul «Oastei Domnului» decât Domnul și n'are de dat nimănui nici o socoteală decât Domnului, căci Domnul singur i-a dat însărcinarea să activeze în «Oastea Domnului».

Iată textul epistolei:

Prea Venerat Consiliu Arhiepiscopesc,

Cu referire la cele ce mi-s'au comunicat din partea Prea Ven. Consiliu Arhiepiscopesc sub Nr. 32/1935 bis. răspund: În legătură cu „Oastea Domnului” n'am avut absolut nici un fel de însărcinare și încredințare din partea nimănui. În consecință, n'am de prezentat, în legătură cu această mișcare, nici un fel de dare de seamă. Creația spirituală a mișcării „Oastea Domnului” a venit pe deantregul din partea Domnului. El mi-a inspirat-o, și prin El am creiat-o. El singur mi-a dat „însărcinare” în creația acestei mișcări. Lui singur am „gestiuni” de predat. El singur mă poate „absolva” din această „însărcinare” și El singur mă poate opri să nu mă mai ocup cu ea. Accentuez însă ceea ce am spus de atâtea ori: am respectat întru totul învățăturile Sfintei noastre Biserici. Am lucrat în cadrele acestor învățături și voi lucra și mai departe tot în cadrul acestor învățături. Iar întru cât s'ar părea și s'ar dovedi că am eșit din aceste învățături, sunt gata să mă înfățișez oricând în fața forurilor bisericești competente.

Sibiu la 5 Ianuarie 1935.

(ss) Iosif Trifa, preot.

Față de această scrisoare a Păr. Trifa, în care grăește o mentalitate cu totul străină și opusă învățaturii Bisericii noastre, Înalt Prea Sfințitul nostru mitropolit, însoțit de grija iubitoare a păstorului care vrea binele duhovnicesc al tuturor păstoriților Săi, face un nou apel la inima Păr. Iosif Trifa, trimițându-i din ședința Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc din 21 Ianuarie c. următorul părintesc cuvânt de învățătură arătându-i greșala și îndemnându-l să nu persevereze în ea. Credem că luminoasa și iubitoare învățătură a I. P. S. Sale va trezi ecoul dorit în sufletul Păr. Trifa, răspunzând cu iubire iubirei ce i-o arată Biserica și ierarhul ei.

Prea Cucernice părinte,

Răspunsul Prea Cucerniciei Tale din 5 Ianuarie c., la hotărârea noastră pe care ți-am comunicat-o prin ordinul Nr. 32 din 2 Ianuarie c., conținând afirmațiuni greșite, ținem să-ți împărtășim următoarele binevoitoare rectificări și observațiuni.

În amintitul răspuns ai făcut afirmațiuni acestea: „În legătură cu „Oastea Domnului” n'am avut nici

un fel de însărcinare și încredințare din partea nimănui. În consecință, n'am de prezentat, în legătură cu această mișcare, nici un fel de dare de seamă. Creațiunea spirituală a mișcării „Oastea Domnului” a venit pe deantregul din partea Domnului. El mi-a inspirat-o și prin El am creiat-o. El singur mi-a dat „însărcinare” în creația acestei mișcări. Lui singur am „gestiuni” de predat. El singur mă poate „absolva”

din această „însărcinare” și El singur mă poate opri să nu mă mai ocup cu ea”.

Aceste afirmațiuni ar putea să stea în gura unui sectar rupt de biserică, dar nu pot să fie mărturisirea unui preot ortodox. Ele sunt greșite și se împotrivesc atât cu învățătura de credință și cu ordinea canonică a sfintei noastre Biserici, cât și cu starea reală a lucrurilor.

1. După învățătura ortodoxă, Domnul nostru Isus Hristos este în Biserica Sa. El este prezent și lucrează în și prin Biserica pe care a întemeiat-o și cu care va fi pururea până la sfârșitul veacurilor. Biserica este trupul lui Hristos, iar Hristos rămâne pentru totdeauna capul ei, care o conduce și însuflețește prin Duhul Sfânt (I Cor. 12, 27; Efes. 1, 22—23; 4, 12; Colos. 1, 18, 24) Atât de strânsă este legătura dintre Hristos și Biserica Sa, pe cât de nedespărțită este legătura dintre trup și capul său. Biserica este mireasa lui Hristos, pentru care s'a dat pe sine ca să o sfințească pe ea (Efes. 5, 23—27). Biserica este organismul prin care se îndeplinește lucrarea mântuitoare a Domnului. Prin cuvântul și învățătura ei ne luminează Hristos, prin slujbele și tainele ei ne binecuvintează și ne sfințește Hristos și la tot pasul vieții noastre ne povățuiește cu darul ei de mamă încălzită de iubirea lui Hristos. Creștinii ortodocși prin Biserică sunt legați de Hristos. Numai sectorul își închipuiește că poate avea un Hristos al său, în separație de Biserică. Aici zace rătăcirea și amăgirea sectară. Căci dacă legătura dintre Hristos și Biserica Sa este așa cum am arătat-o, atunci e limpede că trebuie să fi neapărat mădular al trupului lui Hristos, adică al Bisericii, ca să poți fi într'adevăr cu Hristos. Biserica ne naște duhovnicește întru Hristos Isus și ne așază în comunitatea celor cred în Hristos și trăesc prin puterea mântuitoare a Lui. Astfel, în ortodoxie, legătura cu Hristos se face prin Biserică.

Citatele afirmațiuni ale Prea Cucerniciei Tale sunt în nota subiectivismului sectar, care ocolește Biserica, inchipuindu-și că, în afară de ea, poate să stea în legătură cu Hristos și să primească însărcinări „singur” dela El. O asemenea atitudine, din partea unui preot, este inadmisibilă. El trebuie să știe că prezența lui Hristos în Biserică se manifestă în deosebi prin sfințele taine, dintre cari cea a HIROTONIEI, prin care se perpetuiază sfințita misiune a apostoliei, îl așază pe fiecare preot în slujba Bisericii. Prin Biserica și prin episcopii ei, aflându-se în succesiune apostolică, se face această așezare. Din mâinile sf. apostoli, cari ei singuri au fost chemați ne mijlocit de către Domnul, au primit ucenicii și urmașii lor pe cari i-au ales, darul și puterea de a păstori mai departe Biserica Domnului. Sf. apostol Pavel a așezat ca episcop pe TIT în Creta și i-a scris: „Pentru aceasta te-am lăsat pe tine în Crit, ca cele ce lipsesc să le îndreptezi și să așezi prin cetăți prociți, precum eu ți-am poruncit” (epistola către Tit 1, 5); pe TIMOTEI l-a rânduit episcop în cetatea Efesului și i-a scris: „Îți aduc aminte ca să aprinzi darul lui Dumnezeu, care este întru tine PRIN PUNEREA MÂNILOR MELE” (II Timotei 1, 6); asemenea l-a sfătuit: „Mâinile curând să nu-ți pui pe nimeni...” „Preoții cei ce-și țin bine deregătoria, cu îndoită cinste să se cinstească, mai ales cei ce se ostenesec în cuvânt și întru învățatură... Impotriva preotului păra nu lua, fără numai prin două sau trei mărturii. Pe cei ce păcătuiesc, ceartă-i înaintea tuturor, ca și ceilalți trică să aibă” (I Timotei 5, 22; 5, 17—20).

2. Dela ucenicii și urmașii sf. apostoli se întinde, dealungul veacurilor, șirul celor ce au păstorit Biserica, până în zilele noastre. Biserica de astăzi este deci comunitatea creștinilor din cea dintâi Duminică a Rusaliilor, în frunte cu apostolii, răspândită în scurgerea vremii, prin mărturia succesorilor lor, luminați de limbile aceluiași foc sfânt care nu s'a mai stins — până la marginile pământului (Fapt. Ap. 1, 8). Cuvintele: „Celace vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă și celace se leapădă de voi, de mine se leapădă; iar celace se leapădă de mine, se leapădă de celace m'a trimis pe mine” (Luca 10, 16) și: „oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate în cer; și oricâte veți deslega pe pământ, vor fi deslegate în cer” (Mt. 18, 18) — aceste cuvinte rostite de Mântuitorul către apostolii Săi își păstrează valoarea și puterea pentru toți urmașii lor. Ele au rămas orânduire și autoritate statornică în Biserică. Pe ele se întemeiază ierarhia, și în virtutea lor episcopul este capul eparhiei sale, deținând plenitudinea puterii duhovnicești.

Preoții sunt delegații episcopului. Ei primesc puterea de a propovedui, dimpreună cu puterea de a săvârși sfințele taine și de a păstori pe credincioși — prin taina hirotonirii pe care li-o împărtășește episcopul; iar exercitarea propriu zisă a acestor puteri o primesc preoții prin așa numita *trimitere canonică*, după cuvântul apostolului Pavel: „Cum vor propovedui, de nu se vor trimitre?” (Rom. 10, 15). Prin urmare oricare preot *lucrează din încredințarea episcopului*

său și în atârnare de acesta. De aceea el poate fi tras la răspundere și e dator să-și dea seama de întreaga sa activitate. Tot asemenea el poate fi absolvat de delegația ce o are, atunci când, apreciind interesele Bisericii, episcopul crede de cuviință. Cu atât mai obligat este episcopul să intervină, când vre-un preot a apucat pe cărări greșite.

Toate acestea în Biserica ortodoxă sunt lucruri de sine înțelese. Cel ce ar îndrăzni să le nege, ar nega Biserica și doctrina despre ea, ierarhia și doctrina despre ierarhie, precum și ordinea canonică din sânul Bisericii.

Ce altceva decât o astfel de negație poate să însemneze afirmațiunea Prea Cucerniciei Tale: „În legătură cu Oastea Domnului n'am avut absolut nici o însărcinare și încredințare din partea nimănui”? Această afirmațiune dovedește o dureroasă sincopă în conștiința de preot a Prea Cucerniciei Tale. Oare hirotonia întru preot pe care ai primit-o nu constituie prin ea însăși însărcinarea de a-ți pune toate puterile în slujba Bisericii? Poate exista oare o ramură a activității preoțești care să se sustragă încredințării primite dela Biserică și să fie considerată ca aparținând personal preotului?

Noi știm că sfinții apostoli și urmașii lor au întemeiat comunități creștine și au adus popoare întregi de la păgânism în sânul Bisericii, dar nici unul nu le-a reclamat ca un domeniu particular de activitate, pentru care n'ar fi avut încredințare din partea Bisericii. Tot asemenea dacă astăzi un preot pornește prin răvna sa o societate ori un curent religios, dacă clădește o biserică, dacă aduce credincioși dela alte confesiuni, el a acționat în numele și din încredințarea Bisericii. Pentru că fiecare preot este slujbaş al Bisericii, trimis de Biserică în slujba Domnului.

3. Dar afirmațiunile Prea Cucerniciei Tale se împotrivesc nu numai cu învățătura și buna rânduială a Bisericii, ci și cu faptele, așa cum s'au petrecut ele. Aceasta m'a intristat până în adâncul sufletului meu. Fiind vorba de precizarea acestor fapte, voi folosi o notă mai personală. Se poate să îmi scrii mie, Prea Cucernice părinte Trifa, că în legătură cu Oastea Domnului „n'ai avut absolut nici un fel de însărcinare și încredințare din partea nimănui”?

Dar nu te-am chemat eu în anul 1921 din Munții Apuseni, unde erai preot în satul Vidra și nu te-am adus aici lângă scaunul mitropoliei din Sibiu, anume ca să te fac redactor la gazeta „Lumina Sateilor”, pe care eu am înființat-o? Dar n'am precizat ca program principal al acestei gazete propagandă pentru întărirea credinței și trezirea vieții religioase în mijlocul poporului nostru? Dar n'am scris în primul număr al gazetei aceste cuvinte: „Luându-și lumina din lumina lui Hristos care luminează tuturor, ea va turna în sufețele celor ce o vor ceti cu luare aminte, învățăturile credinței celei mântuitoare, poveștile dragostei fără de care nici un lucru trainic nu se poate sălășui între oameni, și nădejdea în tot binele pe care, prin munca și silințele noastre, suntem dator să-l coborâm în alcătuirile vieții dintre noi”? Dar nu ți-am stat deapropoae într'ajutor, mai ales atunci la început, pe cât mi-au îngăduit multele mele îndatoriri, ca să pășești la realizarea acestui program al gazetei? La împlinirea alor 5 ani dela înființarea gazetei, P. C. Ta ai scris următoarele cuvinte: „Cetitorii noștri cari au intrat dela început în școala acestei gazete, știu că întemeietorul și patronul acestei foi este I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae. Acum 5 ani „Lumina Sateilor” a plecat la drum cu sprijinul material și moral al I. P. S. Sale și acest sprijin l-a avut neîncetat în tot drumul ce l-a făcut. Toți cei ce iubesc această foaie, toți cei cari țin la această foaie ca la o pâine sufețască, după Domnul datori sunt să mulțumească I. P. S. Sale pentru această bucurie și mângâiere sufețască” („Lumina Sateilor”, anul VI (1927) Nr. 2).

În „Oastea Domnului” din 1931 Nr. 24 dela 14 Iunie, sub is-

calitură proprie ai publicat articolul atât de duios: „Între „profesor” și „elev”, în care scriai așa: „După alți 10 ani — desigur tot prin voia lui Dumnezeu — fostul profesor — care era acum, prin voia lui Dumnezeu, Mitropolitul Ardealului, a chemat la Sibiu pe fostul lui elev și i-a dat o însărcinare; și elevul a început să învețe și el pe alții ceea ce învățase și verificase”.

În mijlocul celui dintâi congres al „Oastei Domnului”, ținut la Sibiu în Duminică Rusaliilor, anul 1932, am rostit eu aceste cuvinte:

„Era după război. Dumnezeu m'a chemat la scaunul mitropoliei ardelenene. M'am rugat să ne împărtășescă darul său, ca să renască la o viață nouă pe tii neamului nostru. Atunci am luat hotărârea de a înființa aici o gazetă care să ducă cuvintele Scripturii și să le împrăstie pe întreg cuprinsul acestei țări. Sub inspirația lui Dumnezeu gândul meu s'a oprit la un smerit preot din Munții Apuseni, care pe vremuri când eram profesor, fusese elevul meu, la Seminar. Am trimis vorbă părintelui Iosif din Vidra. A venit și am pornit împreună la lucru. Părintele Iosif văzând cum crește opera, creștea și dânsul sufețeste. Oastea Domnului e un curent de trezire în alvia vieții noastre”.

În fața aceluiași congres, de care și acum eu mult drag îmi aduc aminte, Prea Cucernicia Ta ai spus așa:

„I. P. S. Stăpâne! În această zi, mare pentru mine, mi se dă prilej să raporteze întâia dată, aici în public, despre încredințarea ce mi-ați dat-o. Sunt 12 ani de când, de sigur prin voia și planul lui Dumnezeu m'ați chemat de la țară și mi-ați pus în mână plugul de la „Lumina Sateilor”... Vă mulțumim din tot sufletul pentru părinteasca dragoste și ocrotire de care ne-ați învrednicit. Noi ne dăm seama neîncetat, ce s'ar fi ales de mișcarea Oastei, fără această binecuvântată protecție și ocrotire” (Oastea Domnului, anul 1932 Nr. 26 dela 26 Iunie).

Eu nu regret nici astăzi nici un cuvânt din cele ce le-am rostit atunci, căci erau izvorâte din legături duhovnicești la cari am ținut. Dar te întreb pe Prea Cucernicia Ta: mărturisești adevărul când îmi spui că: „În legătură cu Oastea Domnului n'am avut absolut nici un fel de însărcinare și încredințare din partea nimănui”? Ai fost în slujba Bisericii, cu leafă, în diferite posturi, între cari 6 ani ca preot misionar, însă în tot decursul anilor de la venirea în Sibiu și până la 1 Ianuarie 1935 ai avut însărcinarea precisă de a îndeplini lucrarea de trezire religioasă prin publicațiunile Oastei.

Am angajat la această mișcare de trezire religioasă toată preoțimea, am dat circulare și cărți pastorale cari s'au cetit înaintea credincioșilor de pe

amvoanele bisericilor, am pus problema Oastei Domnului în ședințele Consiliului arhiepiscopesc și ale Adunării eparhiale, am ținut congresele anuale ale Oastei, participând la ele mii de credincioși — numai Prea Cucernicia Ta, nu aveai „absolut nici un fel de însărcinare și încredințare din partea nimănui” în mijlocul acestei febrile lucrări? Pe lângă tot sprijinul care ai mărturisit că ți s'a dat, ai trăit într'adevăr cu conștiința, că n'ai avut nici o însărcinare? Și ai putut avea conștiința liniștită, că ai fost lăsat să trăiești în slujba Bisericii, ca preot al ei, așa de capul propriu, fără de nici o însărcinare?!

Spui totuși, că ai avut însărcinare „singur” dela Domnul. De sigur legătura cu Mântuitorul este pentru fiecare creștin ortodox și îndeosebi pentru preot, temelia spirituală pe care se razimă. În domeniul supranatural nimic nu se poate realiza fără ajutorul Domnului: „Fără de mine nu puteți face nimic” (Ioan 15, 5). Dar Prea Cucernicia Ta întrebuințezi pe Domnul numai ca să înlături Biserica Domnului! „El mi-a inspirat-o și prin El am creat-o” (Oastea Domnului).

Adecă cum ai „creat-o”? În mijlocul unui popor de creștini dela originile sale, ai adus ceva cu totul nou, ce mai înainte nu exista? Ai adaogat o revelațiune pe care Biserica n'o poseda? Dar programul întreg al Oastei Domnului, nu este el luat din programul religios moral al sfintei noastre Biserici? Dar preoțimeanoastră n'a avut în lucrarea ei același program? Nimeni nu-ți va trage la îndoială priceperea și răvna de a fi îndeplinit în cadrele misiunii bisericesti o lucrare foarte salutară și cu rezultate foarte importante, pentru care meriți toată lauda, — dar de aici până la a crede că ai „creat” ceva cu totul nou în Biserica Domnului, e o distanță pe care smerenia pe un preot nu-l lasă să o parcurgă, mai ales când se știe în tovarășia alor zeci și sute de împreună-slujitori ai săi, cu cari sta pe același front de lucru.

În cuvintele imediat următoare întâlnim într'adevăr fenomenul pe care analiza psihologică a sectarismului îl numește „*truția sectară*”: „El (adecă Domnul) *singur* mi-a dat „însărcinarea” în creația (!) acestei mișcări. Lui *singur* am „gestiuni” de predat. El *singur* mă poate „absolva” din această „însărcinare” și El *singur* mă poate opri să nu mă mai ocup cu ea”. Adecă: eu preotul I. Trifa stau de vorbă direct cu Domnul, cu El *singur* și numai El *singur* îmi dă însărcinări! Exact ceea ce se numește în psihologia sectelor „*truție sectară*”, care îi face pe aderenții sectelor să se considere *mai buni și mai aleși decât toți ceilalți oameni; care îi impedează a recunoaște autori-*

tatea Bisericii, pentruca în locul acesteia să-și așeze propria lor „autoritate”.

Cu Domnul, care le-ar fi acordând privilegiul special de a sta «singur» cu ei de vorbă, sectarii vreau să înlăture Biserica. Dar această manieră nu și-o poate permite un preot ortodox. El trebuie să știe că Domnul e în Biserica Sa și prin urmare «însărcinările» le dă tot prin Biserica, nu în afară de ea. Sf. apostol Pavel a fost învrednicit de arătarea minunată de pe drumul Damascului, când a fost chemat de Domnul însuși în slujba Sa (P. C. Ta par'că ai scris că încă ai avut un vis în legătură cu Oastea Domnului), cu toate acestea a fost îndrumat de Domnul însuși să meargă la reprezentanții Bisericii și marele apostol n'a pregetat a se înfățișa înaintea lui Anania (Fapt. Ap. c. 9), iar după 14 ani s'a suit la Ierusalim ca să arate celorlalți apostoli evanghelia propoveduită între neamuri și să vadă nu cumva a alergat în deșert; astfel a primit „dreapta împărtășirei” (Gal. 2, 9) — el marele apostol chemat de Domnul direct prin minunea de pe drumul Damascului — dela ceilalți apostoli. Fără acest contact cu Biserica și cu autoritatea ei n'a existat și n'a lucrat încă nici un ierarh și nici un preot în Biserica ortodoxă — numai Prea Cucernicia Ta revendici acest excepțional privilegiu.

Prin urmare avem de-a face cu un caz cu totul deosebit: preotul Iosif Trifa a primit inspirație și însărcinare direct dela Domnul *singur*, în legătură cu activitatea sa la Oastea Domnului; deci Domnului „singur” are să-i predea „gestiuni” și Domnul „singur” îl poate absolve din această însărcinare; Biserica și ierarhul locului nu au nici un drept de a fi dat însărcinări, de a cere dare de seamă și „gestiuni” și de a „absolva” din această însărcinare. Preotul Trifa pretinde, deci, a fi cu totul independent și de-a comunica cu Domnul direct, în afară de Biserică. Oare prin chiar această atitudine, prin această conștiință de sine și de „misiunea” sa, nu s'a așezat preotul Iosif Trifa el însuși pe sine în afară de Biserică? Ori, dacă vrea să rămână în Biserică, nu înseamnă tot ce spune Prea Cucernicia Sa, introducerea anarhiei în Biserică? Poate Biserica tolera pe un preot într'o asemenea atitudine, când el însuși s'a eliminat pe sine din sânul ei?

Din cele ce le-ai comunicat în scris și din analiza ce le-am făcut, e limpede că Cucernicia Ta reclami „Oastea Domnului” ca un teren privat de acțiune, ca un domeniu particular, cu pretenția că-ți aparține independent de Biserică și de autoritatea legală a ei. „Fără însărcinare”. „Fără dare de seamă și gestiune”. „Fără absolvație”. Dar acest lucru este inadmisibil, pentruca se împotrivesc cu doctrina despre Biserică, cu ordinea canonică și cu disciplina

care trebuie să stăpânească în sânul Bisericii.

Tendința aceasta a separării de Biserică am observat-o la P. C. Ta abia în ultimul timp. La sfârșitul anului 1933, scurt înainte de praznicul Nașterii Domnului, fără să-mi fi spus ceva, ai luat în taină toate măsurile pentru a transporta la București tipografia și gazeta „Oastea Domnului”. Abia atunci am înțeles, spre marea mea mirare, că le consideri ca proprietate privată a Prea Cucerniciei Tale. Măcar că gazeta „Oastea Domnului” s'a adăugat în 1930 ca supliment la Lumina Satelor și ambele sunt organele de propagandă ale mișcării religioase a Bisericii, iar tipografia — după cum ai declarat și ai scris chiar Prea Cucernicia Ta în repetite rânduri — este și ea tot a Oastei Domnului.

La cumpărarea ei au contribuit banii rămași din desfacerea Luminei Satelor, apoi însoțite de dăni ale ostașilor, despre cari s'au făcut dări de seamă în gazete și cari se urcă la câteva sute de mii; s'au mai adăugat și daruri din altă parte, ca cel dela Banca Națională, care desigur nu s'a dat personal P. C. Tale, ci pentru scopul propagandei religioase. Dacă și P. C. Ta ai contribuit din mijloace proprii la alcătuirea prețului acelei tipografii, aceasta ți se va recunoaște fără doar și poate, dar aceasta nu-ți dă dreptul să te faci singurul proprietar al ei.

După ce am împedecat, mutarea tipografiei și a gazetei Oastei Domnului la București, recunoscându-ți greșala, eu am acoperit totul cu iertarea pe care ți-am adus-o la Sanatoriu din Geoagiu, unde zăceai greu bolnav.

Totuși nu te-ai oprit aici, ci — iarăși fără să-mi spui un singur cuvânt — ai făcut cerere la registrul firmelor din Sibiu, ca să fie trecută tipografia pe numele *păr. Iosif Trifa*, ca singurul proprietar al ei. Lucrul acesta, fără să aibă autoritatea bisericească și ostașii din Oastea Domnului nici o cunoștință despre el, s'a împlinit în luna Octombrie 1934, deci cu abia câteva luni înainte de aceasta. Câțiva ani de zile, de când a fost cumpărată tipografia n'ai îndrăznit să faci acest pas, dar l-ai făcut acum fără știrea nimănui. Prin urmare în mod neretent te-ai făcut stăpân pe avere străină. Față cu Oastea Domnului și îndeosebi cu aceia cari ascultând de apelurile ce le-ai făcut au trimis daruri pentru tipografie, te-ai purtat cum nu trebuie.

Ca proprietar, înțeleg dacă ai ră-mânea neconturbat proprietar al tipografiei, poți face cu ea ce ai voi. Așa: poți să o lași moștenire (ceceae de altfel ai declarat), poți să o duci ori unde, poți să o vinzi oricui ți-ar plăti-o mai bine, iar Oastea Domnului în tot momentul se poate aștepta la oricare din aceste surprize. Să punem cazul că P. C. Ta ori un urmaș ar vinde tipografia lui Ițig Rosenthal, împreună cu emblema cu tot, având să continue afacerea, atunci într-o bună zi ne-am trezi cu următoarea firmă: „Oastea Domnului”. Urmașii Pr. Iosif Trifa, Ițig Rosenthal. Nu zic că se va întâmpla una ca aceasta, dar eu am vrut să arăt numai ce urmări neplăcute ar putea să răsară din nedreptatea ce ai făcut-o înscrind tipografia pe numele P. C. Tale. Aceste urmări trebuie evitate.

Înainte de sf. sărbători ale Crăciunului ai venit singur la mine și m'ai întrebat dacă-ți recunosc

dreptul de proprietar asupra tipografiei. Eu nu știam și nu mi-ai spus, că tipografia era trecută nu de mult pe numele P. C. Tale. Atunci ți-am răspuns: Chiar dacă ți l-aș recunoaște eu, cum îți va da liniște conștiința proprie, știind că în prețul tipografiei sunt bani ai altora, pe cari nu te poți face stăpân.

După sfintele sărbători, în ziua de 30 Decembrie 1934, ai venit din nou la mine, însoțit de pr. Ouatu din București și de dl Gr. I. Opreanu și aducând vorba de Oaste și de gazete mi-ai spus, că se resimt fronturile... că *păr. Iosif* nu lucrează cu toată însuflețirea... că n'are destulă libertate etc. Foarte hotărât V'am răspuns, arătând că dela început ți-am lăsat cea mai deplină libertate în tot ce ai dorit. Când te-ai plâns ca unul din colaboratorii pe cari ți-i ai ales nu ți-a împlinit voia, ți-am declarat că, dacă dorești, îl voi revoca din lucrarea Oastei. Răspunsul meu nu te-a mulțumit, fiindcă aveai în gând altceva. Toată povestea cu libertatea a fost numai un pretext. Cum ai fost restrâns în libertate, câtă vreme de câțiva ani încoace ai fost tot bolnav, dus în sanatorii și spitale, iar lucrul îl îndeplineau tot alții? În acest timp am admis ca să gospodărească niște copii și cu toate că vedeam adeseori că această stare de lucruri nu se potrivește, pentru preoții cari făceau lucrul de căpetenie, știindu-te bolnav n'am intervenit să o schimb. Vorba cu libertatea era numai pretext pentru a nu-ți mărturisii pe față gândul rezervat ce-l aveai. Dar eu l-am cetit și de aceea ți-am spus lămurit că, pentru mine și pentru Biserică chestiunea de căpetenie nu este tipografia, dar la nici un caz nu pot consimți ca organele de propagandă ale Oastei să stea în funcție de tipografie și ca lucrarea duhovnicească în Oaste să-și slăbească atât de mult legăturile cu Biserică, încât să devină un teren privat de activitate, scos de sub controlul și disciplina Bisericii. În legătură cu aceasta ți-am adus aminte cum te-am adus și angajat la această lucrare și de tot sprijinul ce ți l-am dat.

Într-o a doua audiență pe care am fixat-o pentru orele 6 seara în aceeași zi, s'au prezentat numai *păr. Ouatu* și dl Opreanu, ca să-și ceară binecuvântarea de plecare.

Luni în 31 Dec., adevărat a doua zi am primit din partea P. C. Tale cererea prin care-mi aduci la cunoștință că, pentru moment, ai încetat redactarea și tipărirea foii „Oastea Domnului”, spunând că ești proprietarul ei, apoi că nu mai vrei să figurezi ca redactor la „Lumina Satelor”, și în sfârșit, că, din CAUZĂ DE BOALĂ n-ai fiind capabil de serviciu, ȚI-AM ÎNAINȚĂ DEMISIA din postul de preot ce l-ai avut în arhiepiscopia noastră.¹

În ziua de 2 Ianuarie ți s'a prezentat cererea în ședința Consiliului arhiepiscopesc și toți Prea Cucernicii membrii ai lui au fost de părerea, că trebuie să-ți primim demisia. Pe un om bolnav și care însuși se declară incapabil de serviciu, nu-l mai poți ține cu sila în slujbă. Astfel ți s'a comunicat deciziunea prin care ți s'a primit demisia din slujba de preot în arhiepiscopia noastră, în același timp te-am absolvat

¹ „Înalt Prea Sfințite Stăpâne, — Față de felul cum s'a desfășurat consfătuirea noastră de ieri, 30 Decembrie, cu regret Vă aduc la cunoștință, că — pentru moment — am încetat redactarea și tipărirea foii „Oastea Domnului” a cărei proprietate îmi aparține, fiind fondatorul și creatorul ei. — Odată cu aceasta, Vă rog a dispune să nu mai figurez pe frontispiciul foii „Lumina Satelor” ca redactor. — Mi-am înaintat și demisia din postul ce l-am avut, după ce, din cauza boalei, nu mai sunt capabil de serviciu. — Așigderea fiul meu Tit „Moștenitorul” pe care l-ai amintit ieri, renunță la bursa ce i s'a acordat. Sibiu, la 31 Dec. 1934. [ss] Pr. Iosif Trifa”.

de toate însărcinările și încredințările ce le ai avut în legătură cu Oastea Domnului și cu gazetele ei, dar te-am obligat să prezinți dare de seamă despre toate chestiunile în legătură cu Oastea Domnului.² De altfel însuși mi-ai cerut să te absolv din situația de redactor „Luminei Satelor”, iar despre suplimentul ei „Oastea Domnului” mi-ai scris că încetezi de a o mai redacta și tipări, căci ți-ar aparține ca proprietate personală.

După toate acestea ori ce om cu judecată dreaptă ar fi zis, că părintele Iosif Trifa, bolnav fiind și incapabil de serviciu, s'a retras ca să-și vadă de sănătate, câte zile ți va mai rămâi bunul Dumnezeu.

Dar nu a fost așa, ci la câteva zile după ce ți-ai dat demisia din cauză de boală, ai scos altă gazetă sub titlul „Isus Biruitorul”. Prin urmare motivul cu boala nu stă, fiindcă cel ce este în stare să scrie la „Isus Biruitorul”, ar fi putut să scrie și la vechile și prețioasele noastre gazete „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului”. Dar prin faptul că ai scos o gazetă nouă ți-ai dat pe față scopurile pe cari le-ai țesut până atunci în ascuns. Căci din tot felul cum ai lucrat de un timp încoace ies limpede la iveală următoarele cinci lucruri:

Întâi: Ai voit să pui mâna pe tipografia Oastei Domnului ca proprietar al ei;

Al doilea: Ai voit să nimicești gazetele de până acum ale Oastei, adică „Lumina Satelor” și suplimentul ei „Oastea Domnului”, fiindcă nu erai proprietarul lor, și în locul lor ai scos o gazetă proprie a Prea Cuc. Tale;

Al treilea: Ți-ai dat demisia din slujba bisericească, ca să ieși de sub controlul și disciplina bisericii;

Al patrulea: Ai făcut încercarea de a te înstăpâni și asupra mișcării religioase „Oastea Domnului”, pentru a o duce după P. C. Ta, după ce ți s'a primit demisia de preot și ai fost absolvat de însărcinările în legătură cu ea.

Al cincilea: Ți-ai făcut chiar o teorie doctrinară proprie, dar cu totul contrară învățaturii ortodoxe despre Biserică, despre ierarhie și despre ordinea

² „Cucernice Părinte, — În conformitate cu cererea C. Tale înregistrată la Consiliul nostru arhiepiscopesc sub Nr. 32 la 2 Ianuarie a. c. Ți-se face cunoscut, că am primit dimisiunea C. Tale din funcția de preot ce ai avut în Arhiepiscopia noastră. — Odată cu aceasta ești absolvat de toate însărcinările și încredințările ce le-ai avut în legătură cu mișcarea religioasă din sânul Bisericii noastre „Oastea Domnului”, precum și de cele în legătură cu publicațiunile periodice ale ei „Lumina Satelor” și „Oastea Domnului”. În urma acestei absolvări rămâne pentru C. Ta obligamentul de a prezenta dare de seamă despre toate chestiunile în legătură cu „Oastea Domnului”. Sibiu, din ședința secției bisericești dela 2 Ianuar 1935. — Cu arhierestii binecuvântări: [ss] NICOLAE, arhiepiscop și mitropolit; [ss] V. Nistor, secretar”.

canonică în Biserica Domnului.

Cu un cuvânt: ai voit să pui stăpânire pe mișcarea religioasă din Biserica noastră, cunoscută sub numirea „Oastea Domnului”, cu averea ei cu tot, cu gazeta care să-ți aparțină personal și cu ostașii ei cu tot, fără să-i întrebi măcar — și pe deasupra mai adaugi că la toate acestea ai însărcinare dela Domnul „singur”.

Ți-am înșirat pe larg toată povestea aceasta dureroasă a alunecării P. C. Tale dela calea adevărului. Am însă nădejdea că ai greșit fără să-ți dai bine seama de greșala ce ai făcut-o, dar când ți vei da seama, te vei întoarce.

Această nădejde mi-o întemeiez pe cuvintele din urmă din răspunsul P. C. Tale, cari sunt acestea: „Accentuez însă ceea ce am spus de atâtea ori: am respectat întru totul învățăturile sfintei noastre Biserici. Am lucrat în cadrele acestor învățături și voi lucra și mai departe tot în cadrul acestor învățături. Iar întrucât s'ar părea și s'ar dovedi că am ieșit din aceste învățături, sunt gata să mă înfățișez oricând în fața forurilor bisericești competente”. Din aceste cuvinte eu scot dorința P. C. Tale de a rămânea în ascultare de sf. Biserică. De aceea, ca cel ce ți-am fost odinioară profesor, iar astăzi ți sunt părinte duhovnicesc și ierarh m'am simțit dator să-ți împărtășesc învățătura cuprinsă în acest răspuns, pentru ca să-ți deslușesc că te-ai abatut din calea Bisericii și prin urmare să-ți stau întru ajutor, din toată inima, ca să te întorci din nou pe drumul cel bun. Să consideri deci acest lung cuvânt de învățatură al meu ca un semn nou al iubirei părintești cu care te-am sprijinit până acum. La această răspântie la care te găsești, ți aduc aminte de toate obligamentele ce le ai ca preot de a sluji cu credință dreaptă Domnului și Bisericii Sale. Nu uita că toți ostașii din Oastea în care ai lucrat sunt aținți cu privirile spre C. Ta, ca să vadă dacă ai fost sincer și curat la inimă când le-ai cerut ascultare de Biserică ori acum P. C. Ta este cel dintâi din Oaste care dezertează din șirurile și dela altarul sfintei noastre Biserici care „scăpare s'a făcut nouă din neam în neam”.

Eu sunt convins că nici un fiu bun al sfintei noastre Biserici nu te va urma, dacă ai merge mai departe pe drum greșit, pentru că după ceice dezertează din Oastea Bisericii, nici un credincios nu va merge spre peirea lui, ci își vor aduce aminte de cuvintele Mântuitorului: „de nu va asculta nici de Biserică, să-ți fie ție ca un păgân și vameș” (Mateiu, 18, 17). Deci priveghează și te roagă ca să nu cazi în ispită, ci să primești învăță-

turile și poveștile ce ți le dau. În conformitate cu acestea te sfătuiesc și ți cer să îndeplinești următoarele lucruri:

1. Să te lapezi de greșala pe care ai făcut-o în răspunsul ce mi l-ai dat și să primești învățătura cea curată și sfântă a Bisericii noastre, așa pe cum ți-am arătat-o;

2. Să intri în ordinea canonică și în disciplina bisericească, așa cum te obliga caracterul ce-l ai ca preot;

3. Să ceri cât mai neîntârziat ridicarea înscririi tipografiei Oastea Domnului pe numele P. C. Tale ca proprietar, din registrul firmelor și să repari astfel nedreptatea ce ai făcut-o Oastei.

Dacă în decurs de opt zile dela primirea acestei arhieresti povățuiri nu te vei conforma ei, vom fi nevoiți să te dăm în judecata forurilor bisericești și în a celor civile, pentru partea de vină care cade în competența fiecăruia.

Credem însă, că nu vei întârzia a primi sfaturile ce ți le-am dat, aducându-ți aminte de cuvintele Sfântului Ignatie Martirul și Purtătorul de Dumnezeu care a fost ucenicul sfântului apostol și evanghelist Ioan și care zice: „*Frumos lucru este ca să recunoști pe Dumnezeu și pe episcop. Cel ce cinstește pe episcop, este cinstit de Dumnezeu; cel ce va face ceva fără știrea episcopului, face slujbă diavolului.*” (Scrierile părinților apostolici, trad. de pr. Ioan Mihalcescu. Chișinău 1927, pag. 184).

După cari împărtășindu-ți arhierescă Noastră binecuvântare, am rămas

Sibiu, din ședința bisericească dela 21 Ianuarie 1935

de tot binele voitor

NICOLAE,

arhiepiscop și mitropolit

(ss.) V. Nistor, secretar.

Domnul Isus Hristos, persoana, divinitatea și învățătura, de Pr. Gh. Cărnaru, Tip. „Dobrogea”, Sarighiol de Deal, județul Tulcea. — Broșură de 35 pagini. Preț 15 Lei.

Broșura părintelui Cărnaru este o interesantă lucrare apologetică asupra unui subiect care trebuie cunoscut cât mai adânc de toți ceice poartă numele de creștin.

Cărticica de față, consultând o bogată literatură privitoare la viața Mântuitorului, va aduce, pe lângă cunoștințe, și multă mulțumire credincioșilor, cari cetind despre Domnul nostru Isus Hristos, și cunoscându-L, se vor apropia și mai mult de Celce este „temelia vieții noastre personale, familiare și sociale”, și fără de care alcătuirile omului se destramă și se năruesc.

C. preoți să stea în fruntea mișcării

Oastea Domnului

Probleme, fapte, comentarii

Revista Teologică. — Numărul dublu, din Ianuar-Februar 1935, al organului pentru știința și viața bisericească, Revista Teologică, din Sibiu, se prezintă cetitorilor ca număr festiv, cu prilejul când viguroasa revistă intră în al 25-lea an al apariției sale.

Seria articolelor numărului festiv o deschide cuvântul celui care, în 1907, a întemeiat Revista Teologică, pe atunci profesorul Dr. Nicolae Bălan, acum Mitropolitul Ardealului, care ocrotește și sprijinește și astăzi publicația înființată înainte cu 25 ani și menită să fie «un amvon al spiritualității ortodoxe și al aspirațiilor noastre naționale».

Cum a luat ființă Revista Teologică, se arată în povestirea unor interesante amintiri, lămurindu-se felul, în care noul organ, cu toată opoziția întâmpinată la început, a mers mereu și sigur în calea ce și-a croit, obținând simpatiile cetitorilor și contribuțiile tot mai prețioase ale colaboratorilor săi.

Materialul numărului festiv al revistei mai conține articole, semnate, afară de directorul ei, Pr. N. Colan, și de următorii: Arhim. Policarp Morușca (fostul ei conducător în 1921—1923), Prof. Dr. I. Lupas, O. Ghibu, Dr. Sebastian Stanca, I. N. Lungulescu, Gr. T. Marcu, și unii profesori ai Academiei teologice Andreiane, precum și mulți alții, ale căror articole, dacă n'au putut să apară în numărul de față, se vor publica în viitoarele numere ale revistei.

Numărul festiv, de 144 pagini, se vinde cu 50 Lei exemplarul, și se poate cere de la Librăria Arhiepiscopale, Sibiu.

Nu ne îndoim, că va fi primit cu bucurie și dragoste atât în cler, cât și în rândul celorlalți intelectuali.

Inarmați sufletul, nu numai brațul! — Am remarcat, în numărul precedent al foii noastre, felul cum ministerul apărării naționale strănuiește, prin ultimul său ordin circular trimis corpurilor de trupă, ca educația religioasă morală a ostașilor să fie luată în seamă conform prescripțiilor date și până acum. Ordinul circular al ministerului apărării naționale este, de sine înțeles, cât se poate de înțelept și trebuie prin urmare sprijinit și din partea altor ministere, în deosebi din partea ministerului de finanțe.

În legătură cu chestia îngrijirii religioase a ostașilor și a greutăților ce se pun în calea ei, pr. Prot. Ioan Moța, sub titlul de „Inarmați sufletul, nu numai brațul” scrie de curând un prim articol într-un ziar clujan și constată că ministerul de finanțe a aflat de bine ca, — în loc să mărească ajutoarele date de stat armatei în scopul de care vorbește așa de frumos ministerul apărării naționale, — a redus aceste ajutoare. Eată dovada, scrie pr. I. Moța:

Până în anul 1934, statul neputând da fiecărui regiment un preot militar deosebit, învoia în fiecare garnizoană câte un «confesor» dintre preoții aceluia oraș. Acela era îndatorat a fi de 2 ori pe lună «conferințe» soldaților în cazarmă, a-i conduce la biserică, a îngriji de spovedirea și cuminecarea lor în posturi, a le sluji la depunerea jurământului, la sărbătorile naționale și altele, — pentru toate aceste slujbe având o plată de 250 lei: două sute cincizeci, pe lună! Adece atât cât nimica. Dar preoții confesori, fără a se uita ce «resplată» li se da pentru toată acea îngrijire de sufletele soldaților, își făceau slujba cu toată inima. Și nici împotriva acestei «plăți» ca de pomană, nu murmurau.

Acum, în Noemvrie ce trecu, comandantii de regimente au adus la cunoștință confesorilor militari, că mini-

strul de finanțe, vistiernicul țării, i-a șters dintre cei cari vor mai primi vreo plată pentru slujba lor... —

Socotim că e prea mare greșala săvârșită prin astfel de hotărâri, care nu pot decât să slăbească rezultatul năzuințelor exprimate de celalalt minister când declară: Faceți totul, să avem suflet sănătos în ostași! —

Vor auzi cei dela ministere strigarea prin ziare ale celor de jos?

Să n'o audă prea târziu!

Sfințire de biserică. — În zorii zilei de Duminecă, în 30 I. trecută, pe strada principală Zam, protopopiatul Dobrei, fălăiau drapelurile, în semn de bucurie că a sosit fericitul ceas, să vedem cu ochii noștri târnosirea frumoasei biserice.

Clerul, în frunte cu delegatul I. P. Sfințitului Mitropolit Nicolae, a pornit dela casa parohială spre noua biserică, unde s'a oficiat actul sfințirii de Prea C. Părinți protopopi Iosif Morariu din Dobra, Iuliu Josan din Ilia, și de C. Părinți Ioan Budoiu, Gheorghe Copos, Emanuel Șuiaga, Solomon Giurcoane, Longhin Popa, Alex. Sinitean și parohul local Adam Lazărescu.

La actul sfințirii, săvârșit în fața bisericii, răspunsurile le-au dat: corul bărbătesc din loc sub conducerea dlui învățător-director Traian Petcu, la înconjurare corul mixt din Dobra, sub conducerea maestrului conducător I. Stoica. După stropire și sfințire s'a început stănta Liturghie, cea dintâi în noua biserică. Sfințitul locaș abea a putut cuprinde cam a zecea parte din credincioșii veniți din toate satele din jur, cei de afară ascultând de acolo serviciile sfinte, cari au fost cu adevărat înălțătoare. În decursul Liturghiei răspunsurile au fost date de ambele coruri.

La finea Liturghiei P. C. Pă. protopop Iosif Morariu a dat cetire actului trimis de I. P. Sfințitul Mitropolit. Poporul l-a ascultat cu evlavie și atenție. A predicat apoi Pă. protopop, arătând însemnătatea bisericii, după care preotul local A. Lazărescu a făcut o dare de seamă asupra celor săvârșite de un mănunchi de intelectuali, comercianți, industriași și cățiva țărani. Pă. Lazărescu a spus: „Cu ajutorul lui Dumnezeu am înălțat acest sfânt locaș cu puterile noastre, cu darurile noastre, cu munca noastră și cu credința noastră. Facă Domnul ca noua biserică ortodoxă să aducă numai mulțumire sufletească, pentru toți cei ce vor trece pragul ei”.

Am fost adânc impresionat — cei veniți din depărtări — de vrednicia credincioșilor de aici și de frumoasele danii aduse de intelectualii din parohie.

Am rămas plăcut impresionat și de donațiunile făcute de credincioșii din Sibiu, Cluj, Deva, Radna, București etc.

După terminarea cuvântării rostite de parohul local și după stropirea poporului cu apă sfințită, a urmat masa comună.

Ca încheiere aducem cuvânt de merită laudă neobositului părinte Adam Lazărescu, care a contribuit atât de mult la înălțarea unui sfânt altar pentru această parohie.

Asistent

Măsură total greșită și primejdioasă conține ordinul ministerial, prin care se pune în vedere direcțiilor de școli secundare, că elevii bapțiști nu mai sânt obligați să îndeplinească ritualul bisericii ortodoxe și nici nu vor fi îndatorați să cerceteze bisericele altor confesiuni.

În vreme ce să iau asemenea măsuri, ziarele vestesc tot mai dese cazuri, când consiliile de război sânt necesitate să condamne la închisoare soldați cari refuză să depună jurământul și nu vreau să facă exerciții Sâmbăta, pentru motivul că legea lor, baptistă, îi oprește.

Ce va să zică refuzul d'a împlini datoria ostășească, și ce primejdie în seamna pildele date ostașilor din partea sectanților bapțiști, este prea ușor de înțeles.

Dar, decât să clădim închisori militare pentru actualii și viitorii lor clienți bapțiști și alți sectanți, nu-i mai cuminte, din orice punct de vedere, să prevenim răul și să nu acordăm cu atâta ușurință libertăți ce devin adânc păgubi-

toare tocmai celor ce au creiat statul național român și vreau să-l păstreze cu munca și jertfele, de care bapțiștii se ferească și le refuză?... *

Numele de botez la români, conferință, ținută de prof. N. Iorga, la institutul sud-est european, la 18 Mai 1934, Buc. 1934. Broșură de 16 p. Preț 20 lei.

Marele nostru cărturar, dl prof. N. Iorga, ocupându-se în conferința sa de numele de botez la români, arată variatele înfrâuriri sub care s'au născut numele acestea. A prezentat ascultătorilor (ear, prin broșura tipărită, și cetitorilor ei) „o largă alegere critică în ceea ce privește numele care s'ar putea da unor viitori copii, cari nu trebuie să le poarte ca un element ridicol”.

Conferință publică. — Șirul conferențelor, organizate de societățile noastre culturale sibiene, s'a reluat, după unele piedeci neprevăzute, în Dumineca din 20 I. c., când în sala prefecturii județene a conferințat, despre „Sufletul femeii”, dl L. Bologna, profesor la Școala normală „A. Șaguna” din Sibiu.

Cât timp problema femeii luptătoare se ține la ordinea zilei, tema desfășurată în această conferință bine inspirată nu poate decât să fie dintre cele mai justificate.

Dacă femeia se luptă în scop de-a se integra în sistemul tuturor funcțiilor publice îndeplinite de bărbat, este, de sine înțeles, mai ales în interesul ei, să-și cunoască exact toate însușirile sale caracteristice psihologice și biologice.

Conferințiarul s'a ocupat, în cadrul restrâns al unei prelegeri de o seară, de cel puțin o parte din aceste caracteristici. Reese, din cele desfășurate, că rolul femeii, — rol ce i-a dăruit Dumnezeu și natura, — n'este să se organizeze în vederea luptelor politice din viața publică, ci în vederea activității spirituale, pe terenul filantropiei, al carității, al culturalizării, — unde este în orice vreme un câmp imens de muncă. Acest fel de ocupație nu va stăneni și nu va distruge chemarea firească a femeii de a conduce și a întări viața casnică și familială, azi tot mai adânc compromisă în pătura cărturărească și la noi, și aiurea.

„Numele străin și urât de catolici”. — „Telefonul” Unirii anunță cu „fală”, la indicațiile noastre că uniația se catolicizează pe zi ce merge, că uniții sunt de mult catolici integrali. Părinții și moșii necăjiților epigoni de azi vorbiau cu o demnitate care a evaporat cu totul la ipistații de azi ai uniației, sub influința burselor cu cari s'a milostivit spre ei „sfântul Părinte” ducându-i pe la Roma, pe la Innsbruck și prin alte locuri până i-a zăpăcit și i-a încovoiat iremediabil.

Iată cum vorbea b. o. unitul Papiu Ilarian: „Voi ieziți români dela Oradea-mare, dela Gherla... și de aiurea, voi cari în aceste zile ale luminei și ale libertății cutezați a îndemna pe români să meargă la sinodul catolicilor la Pesta; voi cari mergeți cu cutezanța până a da românilor uniți numele străin și urât de catolici. Voi, cari prin aceasta și alte asemenea criminale apucături, cereți a rupe de tot o parte însemnată a Românilor din corul cel mare al nației, auziți pe profetul Șincal, și până e timp convertiți-vă”.

Când le spunem noi aceste lucruri, pe un ton mult mai blând și mai frătesc, ni se aruncă în cap o avalanșă de injurii. Meditați, de mai sunteți în stare, ce vă spun mai marii voștri de ieri!

Date îmbucurătoare de o parte, și dureroase de altă parte, ni se aduc în darea de seamă a Institutului de demografie și recensământ din țară, care ajung la rezultatul că România cu anul nou 1935 a împlinit 19 milioane locuitori și că în patru ani este speranță să împlinească al 20-lea milion.

România este, conform datelor oficiale publicate, cea dintâi, între toate țările civilizate ale lumii, în ce privește numărul născuților. — Dar, de altă parte, în nici o țară nu există o mortalitate mai ridicată ca la noi:

Această situație tristă nu se poate atribui, decât neștiinței și sărăciei poporului, precum și greșalelor acelora, cari n'au dat și nu dau destulă luare aminte trebuințelor vieții sufletești și materiale ale satei și orașelor noastre bătute de sărăcie și neștiință...

Societăți, și particulari, și toți factorii de conducere ai vieții publice, au

rolul și datoria să contribuie cu luminile lor și cu toate mijloacele lor în combaterea înspăimântătoare mortalități înainte de vreme a copiilor neamului nostru. Aceasta ni-o spun mereu constatările repetite ale institutului de recensământ. Să nu le nesocotim!

Delegație numeroasă de fruntași ardeleni, condusă de I. P. Sf. Sa Mitropolitul NICOLAE al Ardealului și de dl profesor SEXTIL PUȘCARIU, președintele Frăției Ortodoxe Române, s'a prezentat în 23 I. c. dlui președinte al consiliului de miniștri TĂTĂRESCU, și a stăruit pe lângă guvern să mijlocească restituirea fundațiunii Gojdu sechestrate la Budapesta, reclamându-se astfel drepturile bisericii ortodoxe române asupra averii moștenite dela marele binefăcător al neamului Emanuel Gojdu.

Delegația ardeleană a mai cerut desfacerea acordului din 1932 cu Vaticanul, prezentând dlui ministru două mari volume de moțiuni, votate și iscălite de peste o jumătate de milion de credincioși ai bisericii noastre din Ardeal și Bănat, — un adevărat plebiscit, care va trebui neapărat luat în seamă de toți cei chemați. Problema deslegării acestui acord nu mai poate fi amânată.

INFORMAȚIUNI

Răscumpărare de felicitări. P. S. Sa arhierul Vasile și-a răscumpărat felicitările de ziua numelui dăruind 500 lei la fondul pentru Căminul bătrânilor.

Cassa Wertheim Nr. 2. Dimensiunile casei însăși 82 înălțime, 61 lățimea și 58 afunzimea, cu tesor, plus postamentul, așa că înălțimea totală este de 156 cm, potrivită pentru oficiile protopopești și parohiale, se vinde cu un preț foarte convenabil din mână liberă. Informațiuni la Librăria Arhiepiscopale.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu. Duminecă, în 27 Ianuar 1935, va predica părintele M. Neagu.

Poșta redacțiunii

Dlul Gr. T. M. în Br. Pentru numărul de față nu s'a putut. Va urma în altul, Incolo, mulțumiri, și doriri de bine la ziua de 30 Ianuar.

Nr. 36—1935

Concurs

Pentru întregirea postului de preot-misionar, se publică concurs cu termin de 30 zile.

Retribuțiunile împreună cu acest post sunt: salariul dela stat, conform calificățiunii și anilor de serviciu prevăzut în bugetul Onor. Minister al Cultelor pentru preotul catedralei.

Dela concurenți se cere calificățiune preoțească pentru parohiile de clasa I.

Cel numit va îndeplini însărcinările pe cari i-le va da Consiliul arhiepiscopesc. Cererile de concurs, însoțite de documentele personale: Absolutoriu teologic, Atestat de calificățiune preoțească, Diploma de bacalaureat, Certificat de serviciu, se vor trimite pe adresa Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc a Consiliului arhiepiscopesc dela 18 Ianuarie 1935.

Consiliul arhiepiscopesc

Organizați Reuniuni de femei